

रयत शिक्षण संस्थेचे
बळवंत कॉलेज, विटा
मराठी पदवी व पदव्युत्तर विभाग

२०२४-२५

Programme Specifics Outcomes & Course Outcomes

Programme Specifics Outcomes

- १) विद्यार्थ्यांची मराठी भाषा आणि साहित्याविषयीची अभिरुची विकसित करणे.
- २) मराठी साहित्य परंपरा, लेखक, कवी यांचा विद्यार्थ्यांना परिचय करून देणे.
- ३) विद्यार्थ्यांमध्ये मराठी भाषा आणि इतर भाषांविषयी आवड निर्माण करणे.
- ४) मराठी साहित्याचे विविध प्रकार विद्यार्थ्यांना समजावून देणे.
- ५) मराठी साहित्यातील विविध चळवळी विद्यार्थ्यांना समजावून देणे.
- ६) विद्यार्थ्यांमध्ये मातृभाषेविषयी प्रेम आणि मानवी मूल्यांविषयी जाणीव निर्माण करणे.
- ७) विद्यार्थ्यांमध्ये भाषा शिकण्याचे कौशल्य विकसित करणे.
- ८) स्पर्धा परीक्षांसाठी विद्यार्थ्यांना सक्षम बनविणे.
- ९) विद्यार्थ्यांना भाषांतर, सारांश लेखन यासारख्या भाषेच्या विविध क्षेत्रात काम करण्यास सक्षम करणे.
- १०) विविध माध्यमांवरील भाषेच्या वापराविषयी परिचित करणे.

Course Outcomes

B.A.I, SEM-I&II **DSC MAJOR MANDATORY** **रुजुवात भाग १ आणि २**

- १) मराठी वाङ्मयीन परंपरा, साहित्यप्रवाह आणि साहित्यकृतींचा परिचय होईल.
- २) मराठी साहित्यातील विविध रचनाबंधांचा परिचय होईल.
- ३) साहित्याचे आकलन, विश्लेषण आणि अभिरुचीची दृष्टी विकसित होईल.
- ४) साहित्याच्या अध्ययनातून जीवनाच्या प्रेरणा कळतील आणि जीवनाचे आकलन समृद्ध होईल.
- ५) स्थळवर्णने, व्यक्तिचित्रणे यामधून माणूस आणि भवताल यांच्या परस्परसंबंधांचे आकलन होईल.
- ६) इतिहास, समाज, संस्कृती आणि पर्यावरण संवर्धनाचे डोळस भान येईल.
- ७) मराठीतील समृद्ध काव्यपरंपरेचा परिचय होईल.
- ८) लेखनाचे विविध आकृतिबंध अभ्यासून लेखन कौशल्ये विकसित होतील.

B.A.I, SEM-I&II **OE (Open Elective)** **मराठी भाषेचे अंतरंग**

- १) भाषाविषयक अभिरुची निर्माण होईल.
- २) भाषेचा इतिहास, भूगोल आणि परंपरांचा परिचय होईल.
- ३) मराठी भाषेतील विविध लेखन प्रकारांचा परिचय होईल.
- ४) भाषा वापराच्या आधुनिक तंत्रज्ञानाच्या व तंत्रज्ञान आधारित साहित्यलेखनाचे कौशल्य अवगत होईल.
- ५) मराठी भाषेतील प्राचीन व आधुनिक मराठी साहित्यरचनांचा परिचय करून देणे.
- ६) साहित्यलेखन आणि वाचनाविषयी विद्यार्थ्यांमध्ये अभिरुची निर्माण करणे.

B.A.I, SEM-I&II **SEC (Skill Enhancement Course)** **व्यक्तिमत्त्व विकास आणि भाषिक कौशल्ये**

- १) व्यक्तिमत्त्वाची संकल्पना, व्याप्ती आणि विकास यांचे आकलन होईल.
- २) व्यक्तिमत्त्व विकासासाठीची कौशल्ये विकसित होतील.
- ३) वक्तृत्व व वादविवाद कौशल्यावर प्रभुत्व संपादन होईल.
- ४) वाचन वादविवाद कौशल्यावर प्रभुत्व संपादन होईल.

- ५) व्यावहारिक, वैचारिक व सर्जनशील लेखनाचे कौशल्य अवगत होईल.
- ६) भाषिक कौशल्यांचा व भाषिक सर्जनशीलतेचा विकास होईल.
- ७) रोजगाराच्या नव्या संधी प्राप्त होतील.

B.A.II, SEM-III, Paper- III

MAJOR MANDATORY

निवडक मराठी कथा

- १) कथा या साहित्यप्रकाराची संकल्पना समजेल.
- २) कथा या साहित्यप्रकाराचे स्वरूप व विशेष समजून घेता येतील.
- ३) मराठी कथा परंपरा व त्यातील परिवर्तने माहित होतील, कथा वाङ्मयातील प्रवृत्ती, प्रवाहांचा परिचय होईल.
- ४) निवडक कथाकारांच्या कथेतील आशयसूत्रे व भाषिक विशेष अभ्यासता येतील.
- ५) कथा लेखनाची कौशल्ये आत्मसात होतील.

B.A.II, SEM-III, Paper-IV

MAJOR MANDATORY

समकालीन मराठी कविता

- १) समकालीन साहित्याची संकल्पना समजून येईल.
- २) कविता या वाङ्मय प्रकाराचे स्वरूप, वेगळेपण व सौंदर्य उमजेल.
- ३) समकालीन कवितालेखनातील विविध प्रवाह समजून येतील.
- ४) समकालीन मराठी कवितेत चित्रित झालेले जीवनदर्शन समजून येईल.
- ५) कवितेचे आकलन आणि आस्वादप्रक्रिया कळेल.

B.A.II, SEM-III

OE-III (Open Elective)

स्पर्धा परीक्षा आणि मराठी (भाग-१)

- १) स्पर्धा परीक्षेतील मराठीचे महत्त्व समजून येईल.
- २) स्पर्धा परीक्षेचे स्वरूप आणि त्यामधील भाषिक ज्ञानकौशल्ये विकसित होतील.
- ३) मराठीची व्याकरण व्यवस्था व संरचना ज्ञात होईल.
- ४) मराठीतील व्याकरण व्यवस्था व भाषिक वापराच्या पद्धतीचे प्रशासकीय लेखनात उपयोजन करता येईल.

B.A.II, SEM-III
VSC-I (Vocational Skill Course)
समाजमाध्यमे आणि भाषिक कौशल्ये

- १) समाजमाध्यमे व व्यावसायिक भाषिक कौशल्यांचा परिचय होईल.
- २) भाषिक उपयोजनाची तंत्राधारित कौशल्ये विकसित होतील.
- ३) ई-भाषिक कौशल्ये विकासातून अर्थार्जनाच्या नव्या संधी प्राप्त होतील.
- ४) विविध समाजमाध्यमांसाठीची भाषिक कौशल्ये विकसित होऊन करिअरची नवी क्षेत्रे उपलब्ध होतील.

B.A.II, SEM-III
SEC-III (Skill Enhancement Course)
निवेदन व सूत्रसंचालन कौशल्य

- १) भाषिक कौशल्यांचा विकास होईल.
- २) निवेदन व सूत्रसंचालन कौशल्ये विकसित होतील.
- ३) रोजगार व व्यावसायिक संधी उपलब्ध होतील.
- ४) व्यक्तिमत्त्व विकास घडून येईल.

B.A.II, SEM-III
IKS (Indian Knowledge System)
भारतीय लेखनविद्या

- १) भारतीय ज्ञानप्रणालींचा परिचय होईल.
- २) भारतीय लेखन विद्येची माहिती होईल.
- ३) भारतीय लिपी व त्यामधील स्थित्यंतरे यांचे आकलन होईल.
- ४) भारतीय लेखनविद्येचे अध्ययन, संशोधन व संवर्धन करण्यासाठी प्रवृत्त होतील.

B.A.II, SEM-I, paper- V
MAJOR MANDATORY
वाङ्मयप्रकारचा अभ्यास:ललित गद्य –गवाक्ष (समीर गायकवाड)

- १) ललित गद्य या वाङ्मयप्रकारची संकल्पना व स्वरूप लक्षात येईल.
- २) विविध साहित्य प्रकार आणि ललित गद्य यातील फरक सांगता येईल.
- ३) निसर्गचित्रणात्मक, आत्मचरित्रात्मक, प्रवासवर्णनपर, आठवणीपर, पत्रात्मक ललितगद्याचे आकलन होईल.
- ४) मराठीतील ललित गद्य परंपरा समजेल.
- ५) गवाक्ष मधील ललित गद्याचे स्वरूप माहिती होईल.

B.A.II, SEM-I, paper- VI

MAJOR MANDATORY

वाङ्मयप्रकारचा अभ्यास:कादंबरी –नांगरमुठी (पांडुरंग पाटील)

- १) कादंबरी या साहित्यप्रकाराची संकल्पना माहिती होईल.
- २) मराठी कादंबरीचे स्वरूप, परंपरा, प्रवृत्ती, प्रवाह यांचा परिचय होईल.
- ३) साहित्य आणि समाज यांच्यातील परस्परसंबंध लक्षात येतील.
- ४) कादंबरीमधील आशय, जीवनदृष्टी व मूल्यदृष्टी यांतील परस्परसंबंध लक्षात येतील.

B.A.II, SEM-IV

OE-IV (Open Elective)

स्पर्धा परीक्षा आणि मराठी (भाग-२)

- १) लेखन व वाचन ही भाषिक कौशल्ये विकसित होतील.
- २) विद्यार्थ्यांना स्पर्धा परीक्षेचे स्वरूप आणि त्यातील भाषिक वापराच्या पद्धती लक्षात येतील.
- ३) मराठीची व्याकरण व्यवस्था आणि तिचे उपयोजन करता येईल.
- ४) मराठीतील व्याकरण व्यवस्था व भाषिक वापराच्या पद्धती यांचे प्रशासकीय लेखनात उपयोजन करता येईल.

B.A.II, SEM-IV

VSC-II (Vocational Skill Course)

इ-तंत्रज्ञान आणि भाषिक कौशल्ये

- १) नवतंत्रज्ञान व व्यावसायिक भाषा कौशल्यांवर प्रभुत्व संपादन होईल.
- २) विविध इ-कौशल्ये विकसित होतील.
- ३) इ-माध्यमांवरील अर्थार्जनाच्या संधींची माहिती होईल.
- ४) इ-संहितानिर्मिती कौशल्ये विकसित होतील.
- ५) नवतंत्रज्ञानाच्या आधारे इ-नवनिर्मितीची कौशल्ये विकसित होतील.

B.A.II, SEM-IV

SEC-IV (Skill Enhancement Course)

कार्यक्रमाचे व्यवस्थापन आणि भाषिक कौशल्ये

- १) भाषिक कौशल्यांचा परिचय होईल.
- २) कार्यक्रम व्यवस्थापन कौशल्याचा विकास होईल.
- ३) विविध सूक्ष्म कौशल्ये आत्मसात करता येतील.

४) रोजगार व व्यवसायाच्या संधी उपलब्ध होतील.

B.A.III, SEM-V, Paper No.VII

Discipline Specific Elective (DSE-E1)

साहित्यविचार

- १) पौरात्य, पाश्चात्य व आधुनिक भारतीय साहित्याशास्त्राचे स्वरूप समजेल.
- २) ललित व ललितेतर साहित्याचे स्वरूप समजेल.
- ३) साहित्य प्रयोजनांचे आकलन होईल.
- ४) साहित्याची निर्मितीप्रक्रिया आणि त्याचे स्वरूप यांचे आकलन होईल.
- ५) भाषेतील अलंकार समजतील.
- ६) भारतीय साहित्यविचाराचे विश्लेषण करता येईल.

B.A.III, SEM-V, Paper No.VIII

Discipline Specific Elective (DSE-E2)

मराठी भाषा व भाषाविज्ञान

- १) भाषेचे स्वरूप व उत्पत्ती सिद्धांत माहित होतील.
- २) भाषाविज्ञानाचे आकलन होईल.
- ३) भाषाविज्ञान आणि मराठी भाषा यांचा सहसंबंध माहित होईल.
- ४) स्वनविचार व वाक्य विचारांचा परिचय होईल.
- ५) मराठी भाषेविषयी विद्यार्थ्यांमध्ये आवड निर्माण होईल.

B.A.III, SEM-V, Paper No.VIII

Discipline Specific Elective (DSE-E3)

मध्ययुगीन मराठी वाङ्मयाचा इतिहास (प्रारंभ ते इ.स.१५००)

- १) मध्ययुगीन मराठी वाङ्मयतिहासाचे स्वरूपाचा परिचय होईल.
- २) मध्ययुगीन मराठी साहित्य प्रेरणा, प्रवृत्ती व परंपरेची माहिती होईल.
- ३) मध्ययुगीन मराठी वाङ्मयाचा स्थूल परिचय करून घेणे.
- ४) मध्ययुगीन मराठी वाङ्मयातील महत्त्वाचे ग्रंथकार आणि ग्रंथांचा स्थूल परिचय होईल.
- ५) मध्ययुगीन मराठी वाङ्मयाच्या गद्य, पद्यरचनेचे विशेष माहिती होईल.

B.A.III, SEM-V, Paper No.VIII
Discipline Specific Elective (DSE-E4)
मराठी भाषा व अर्थार्जनाच्या संधी

- १) सर्जनशील लेखनप्रक्रिया समजेल.
- २) वैचारिक लेखनाचे स्वरूप समजेल.
- ३) शोधनिबंध व प्रकल्पलेखन कौशल्य ज्ञात होईल.
- ४) आंतरजालावरील मराठी लेखनपद्धतीचे स्वरूप समजेल.

B.A.III, SEM-V, Paper No.XI
Discipline Specific Elective (DSE-E5)
वाङ्मय प्रकारचा अभ्यास-अनुभवकथन
साहित्यकृती: एका लोकलढ्याची यशोगाथा-संपत देसाई

- १) अनुभवकथन या लेखनप्रकारची माहिती होईल.
- २) विकास प्रकल्पांची वास्तविकता समजून येईल.
- ३) विकास प्रकल्पांमध्ये विस्थापित होणाऱ्या लोकसमूहांचे प्रश्न समजतील.
- ४) धरण प्रकल्पांमध्ये न्हास होणाऱ्या पर्यावरणीय व नैसर्गिक संसाधनांबद्दल सजगता निर्माण होईल.
- ५) सामाजिक चळवळी, विकास धोरणे, विस्थापन आणि वाङ्मय यांच्यातील सहसंबंध लक्षात येईल.
- ६) अनुभवकथन स्वरूपाचे लेखन करता येईल.

B.A.III, SEM-V
Skill Enhancement Course (SEC)
व्यवसायाभिमुख कौशल्याधारित अभ्यासक्रम- श्रेयांक-२
विपणनासाठी भाषिक कौशल्ये

- १) विद्यार्थ्यांमध्ये विपणनासाठी (Marketing) भाषिक कौशल्ये आत्मसात होतील.
- २) विद्यार्थ्यांना विपणन कौशल्यांचा परिचय होईल.
- ३) श्रवण, भाषण, लेखन, संवाद कौशल्ये यांच्याद्वारे विपणन कौशल्यांचा परिचय होईल.
- ४) विपणनाची विविध तंत्रे अवगत होतील.

B.A.III, SEM-VI, Paper No.XII
Discipline Specific Elective (DSE-E126)
साहित्यविचार

- १) शब्दशक्तींचे आकलन होईल.
- २) साहित्यातील रसाचे स्वरूप व रसप्रक्रिया यांचे विश्लेषण करता येईल.
- ३) साहित्य निर्मितीच्या आनंदाची मीमांसा करता येईल.
- ४) व्यवहारभाषा, शास्त्रभाषा आणि साहित्यभाषा यांतील साम्यभेदाचे विश्लेषण करता येईल.
- ५) साहित्यभाषेच्या स्वरूपविशेषांचे विवेचन करता येईल.
- ६) भाषेतील छंद व वृत्ते यांचे उपयोजन करता येईल.

B.A.III, SEM-VI, Paper No.XIII
Discipline Specific Elective (DSE-E127)
मराठी भाषा व भाषाविज्ञान

- १) मराठी भाषेच्या वर्णव्यवस्थेचे आकलन होईल.
- २) ध्वनी व अर्थपरिवर्तनाची कारणे व प्रकार यांची माहिती होईल.
- ३) प्रमाणभाषेचे स्वरूप व विशेष यांचे आकलन होईल.
- ४) बोलींचे स्वरूप व विशेष यांचे आकलन होईल.
- ५) मराठी भाषेबद्दलची विद्यार्थ्यांची आवड विकसित होईल.

B.A.III, SEM-VI, Paper No.XIV
Discipline Specific Elective (DSE-E128)
मध्ययुगीन मराठी वाङ्मयाचा इतिहास (इ.स.१५००ते इ.स.१८००)

- १) मध्ययुगीन मराठी वाङ्मयाचा कालिक अभ्यास करता येईल.
- २) मध्ययुगीन मराठी वाङ्मयाच्या इतिहासांचे अध्ययन होईल.
- ३) पंडित कवी व त्यांची रचना यांचा परिचय होईल.
- ४) बखर वाङ्मय आणि शाहिरी वाङ्मय यांचे स्वरूप, विशेष यांचे विश्लेषण करता येईल.
- ५) मध्ययुगीन मराठी गद्य, पद्य रचनेचे विशेष सांगता येतील.

B.A.III, SEM-VI, Paper No.XIV
Discipline Specific Elective (DSE-E129)
मराठी भाषा व अर्थार्जनाच्या संधी

- १) प्रसारमाध्यमांतील अर्थार्जनाच्या संधी आणि भाषिक कौशल्ये यांचा परिचय होईल.
- २) स्पर्धा परीक्षांमध्ये मराठी भाषा विषयाचे महत्त्व समजेल.
- ३) उद्योग व सेवा क्षेत्रात मराठी भाषेद्वारे अर्थार्जनप्राप्ती करता येईल.
- ४) मुद्रितशोधन म्हणून करिअर करता येईल.
- ५) विविध क्षेत्रांमध्ये करिअर व अर्थार्जन करता येईल.

B.A.III, SEM-VI
Skill Enhancement Course (SEC)
व्यवसायाभिमुख कौशल्याधारित अभ्यासक्रम- श्रेयांक-२
जाहिरातलेखन

- १) जाहिरातीची संकल्पना, संहिता लेखनाचे तंत्र याची माहिती होईल.
- २) विविध माध्यमांवरील जाहिरातीचे स्वरूप स्पष्ट होईल.
- ३) जाहिरातीची संरचना लक्षात येईल.
- ४) जाहिरात लेखनाचे कौशल्य विकसित होईल.

M.A.I, SEM-I
MAJOR MANDATORY
भाषिक आविष्काराची रूपे

- १) भाषिक आविष्काराचे स्वरूप समजून घेणे.
- २) भाषेची सर्जनशील प्रक्रिया समजून घेणे.
- ३) भाषा आणि साहित्य यांचा संबंध समजून घेणे.
- ४) भाषा आणि साहित्यप्रकार यांतील अनुबंध समजून घेणे.

M.A.I, SEM-I
MAJOR MANDATORY
विशेष वाङ्मयकृतींचा अभ्यास

- १) विशिष्ट साहित्यकृतीचा अभ्यास कसा करावा हे समजून घेणे.
- २) लेखकाचे वाङ्मयीन व्यक्तिमत्त्व आणि साहित्यकृती व त्यांचा समकाल समजून घेणे.
- ३) साहित्यकृतीतून समकालाचे प्रतिबिंब कशा प्रकारे प्रकट होते याचा अभ्यास करणे.

- ४) साहित्यकृतींचे स्वरूप व रूपबंध समजून येईल.

M.A.I, SEM-I

MAJOR MANDATORY

आधुनिक मराठी वाङ्मयाचा इतिहास (स्वातंत्र्यपूर्व काळ)

- १) स्वातंत्र्यपूर्व काळातील महाराष्ट्रातील सामाजिक, राजकीय, सांस्कृतिक जीवनाची पार्श्वभूमी समजून घेणे तसेच त्याचा साहित्यावरील आंतरसंबंध अभ्यासणे.
- २) या काळातील विविध साहित्यप्रवाहांचा इतिहास अभ्यासताना त्या त्या प्रवाहातील वाङ्मयप्रकारांचे स्वरूप वैशिष्ट्ये अभ्यासणे.
- ३) मुख्य प्रवाहातील साहित्याबरोबरच इतर समांतर साहित्य प्रवाहांची वैशिष्ट्ये समजून घेणे.

M.A.I, SEM-I

MAJOR MANDATORY

साहित्य आणि ललित कला

- १) साहित्य, इतर ललित कला आणि दृश्य कला यांचा परस्परसंबंध अभ्यासणे.
- २) ललित कलांची ओळख करून घेणे.
- ३) ललित कलांचे विविध संप्रदाय अभ्यासणे.
- ४) संगीत आणि नृत्य या ललित कलांचा साहित्याशी असलेला संबंध समजून घेणे.

M.A.I, SEM-I

MAJOR ELECTIVE

लोकविद्या आणि लोकसंस्कृती

- १) लोकविद्या व लोकसंस्कृती यातील परस्परसंबंधांचे आकलन होईल.
- २) लोकविद्येची संकल्पना व स्वरूप समजेल.
- ३) लोकविद्या आणि लोकसंस्कृतीच्या परंपरेची ओळख होईल.
- ४) लोकविद्येच्या उगम आणि व्याप्तीबद्दल माहिती होईल.

M.A.I, SEM-I

MAJOR ELECTIVE

संशोधनशास्त्र

- १) संशोधनाचे शास्त्र समजून घेणे.
- २) संशोधांच्या विविध पद्धती अभ्यासणे.
- ३) संशोधकाच्या अंगी आवश्यक असलेले गुणविशेष आणि जबाबदाऱ्या समजून घेणे.
- ४) संशोधनाची तंत्रे, साधने समजून घेणे.
- ५) संधर्भ लेखन कसे करावे, हे समजून घेणे.

६) शोधनिबंधाचे विषय कसे असतात आणि त्याचे लेखन कसे करायचे, हे अभ्यासणे.

M.A.I, SEM-II
MAJOR MANDATORY
साहित्यप्रकारांचा सूक्ष्म विचार

- १) साहित्याप्रकारांची संकल्पना समजून घेणे.
- २) विविध वाङ्मय प्रकारातील कथानांचे स्वरूप अभ्यासणे.
- ३) वेगवेगळ्या वाङ्मय प्रकारातील कथनविशेष अभ्यासणे.
- ४) वाङ्मयप्रकारातील कथनाचा तुलनात्मकदृष्ट्या विचार करणे.

M.A.I, SEM-II
MAJOR MANDATORY
विशेष साहित्यकृतींचा अभ्यास

- १) साहित्यकृतींचे स्वरूप समजून घेणे.
- २) लेखकाचे व्यक्तिमत्त्व आणि साहित्यकृती यातील परस्परसंबंध समजून घेणे.
- ३) साहित्यकृतींतून समकालाचे प्रतिबिंब कशाप्रकारे प्रकट होते, याचा अभ्यास करणे.
- ४) साहित्यकृतीची एकंदर वैशिष्टे जाणून घेणे.

M.A.I, SEM-II
MAJOR MANDATORY
आधुनिक मराठी वाङ्मयाचा इतिहास (स्वातंत्र्योत्तर काळ १९५० पर्यंत)

- १) १९५०-२००० या काळातील महाराष्ट्रातील सामाजिक, राजकीय, सांस्कृतिक जीवनाची पार्श्वभूमी समजून घेणे तसेच त्याचा साहित्यावरील आंतरसंबंध अभ्यासणे.
- २) या काळातील विविध साहित्यप्रवाहांचा इतिहास अभ्यासताना त्या त्या प्रवाहातील वाङ्मयप्रकारांचे स्वरूप वैशिष्टे अभ्यासणे.
- ३) मुख्य प्रवाहातील साहित्याबरोबरच इतर समांतर साहित्य प्रवाहांची वैशिष्टे समजून घेणे.

M.A.I, SEM-II
MAJOR MANDATORY
साहित्य आणि दृश्यकला

- १) साहित्य, इतर ललित कला आणि दृश्य कला यांचा परस्परसंबंध अभ्यासणे.
- २) दृश्यकलांची ओळख करून घेणे.
- ३) दृश्यकलांचे विविध प्रकार समजून घेणे.
- ४) चित्रकला, छायाचित्र आणि चित्रपट या दृश्यकलांचा साहित्याशी असलेला संबंध समजून घेणे.
- ५) दृश्यकलांचा साहित्याशी तौलनिक विचार करणे.

M.A.I, SEM-II
MAJOR ELECTIVE
लोकविद्या आणि लोकसंस्कृती

- १) लोकसंस्कृतीची संकल्पना स्पष्ट करणे.
- २) मराठी लोककथा, लोककला, लोकनाट्ये यांचा मराठी भाषेच्या संदर्भात परिचय करून घेणे.
- ३) मराठी साहित्यकृतींमधील लोककलांचा आविष्कार आणि प्रयोगरूप यांचा अभ्यास करणे.
- ४) लोकविद्येच्या व लोकसंस्कृतीच्या अभ्यास पद्धतींचे आकलन होईल.

M.A.II, SEM-III
MAJOR MANDATORY
समाजभाषाविज्ञान

- १) समाजभाषाविज्ञानाचे स्वरूप समजून येईल.
- २) समाजभाषाविज्ञानातील विविध सिद्धांत, संकल्पनांचा परिचय होईल.
- ३) समाज, संस्कृती आणि भाषा यामधील परस्परसंबंध समजून घेता येईल.
- ४) समाजभाषाविज्ञानातील मुलभूत संकल्पनांचा परिचय करून घेता येईल.
- ५) समाजातील विविध समाजगटांच्या भाषाव्यवहाराचा परिचय करून घेता येईल.
- ६) एकूण समाजभाषाविज्ञानाची व्याप्ती समजून घेता येईल.

M.A.II, SEM-III
MAJOR MANDATORY
आधुनिक समीक्षा सिद्धांत

- १) समीक्षेतील संकल्पनांचे स्वरूप समजेल.
- २) उपयोजित समीक्षेतील संकल्पनांचे स्वरूप समजेल.
- ३) समाजशास्त्रीय, स्त्रीवादी समीक्षेतील समीक्षा प्रवाहांचे स्वरूप समजून घेता येईल.

M.A.II, SEM-III
MAJOR ELECTIVE
वाङ्मयीन संस्कृती

- १) वाङ्मयीन संस्कृती ही संकल्पना समजेल.
- २) समाज आणि संस्कृती यातील अनुबंध लक्षात येईल.
- ३) मौखिक आणि लिखित परंपरेत वाङ्मयीन परंपरेला संघटित करणाऱ्या घटकांचे आकलन होईल.
- ४) वाङ्मयीन संस्कृतीचे स्वरूप लक्षात येईल.

M.A.II, SEM-III
MAJOR ELECTIVE
तौलनिक साहित्याभ्यास

- १) तौलनिक साहित्याभ्यासाची संकल्पना व स्वरूप लक्षात येईल.
- २) विश्व साहित्य, राष्ट्रीय साहित्य व भारतीय साहित्य या संकल्पनांचे परस्परसंबंध समजून येईल.
- ३) तौलनिक साहित्याभ्यासातील विविध संप्रदायांची ओळख होईल.
- ४) तौलनिक साहित्याभ्यासाच्या विविध पद्धतींचा परिचय होईल.

M.A.II, SEM-IV
MAJOR MANDATORY
समाजभाषाविज्ञान

- १) समाजभाषाविज्ञानातील काही मुलभूत संकल्पना सविस्तर अभ्यासता येतील.
- २) समाजातील भाषाव्यवहाराची विविधता समजून घेता येईल.
- ३) समाजाच्या भाषासंपर्काचे स्वरूप अभ्यासता येईल.
- ४) भाषिक नियोजन म्हणजे काय ते समजून घेता येईल.
- ५) बहुभाषिक देशांतील भाषिक प्रश्नांचा परिचय होईल.
- ६) भाषिक नियोजनाची उद्दिष्टे जाणून घेता येतील.
- ७) भाषाशिक्षणाचे स्वरूप आणि भाषाशिक्षणाच्या विविध बाजूंचा अभ्यास करता येईल.
- ८) मराठीच्या काही बोलींचा समाजभाषावैज्ञानिक विचार करता येईल.

M.A.II, SEM-IV
MAJOR MANDATORY
समीक्षा सिद्धांत आणि उपयोजन

- १) विद्यार्थी मराठी समीक्षाविचाराचे स्वरूप व परंपरा जाणून घेतील.
- २) मराठीतील सैद्धांतिक व उपयोजित समीक्षेचे स्वरूप माहिती करून घेतील.
- ३) मराठी समीक्षा वाटचालीतील प्रमुख विचारांचा परिचय करून घेतील.

M.A.II, SEM-IV
MAJOR ELECTIVE
वाङ्मयीन संस्कृती

- १) वाङ्मयीन अभिरुचीचा वाङ्मयीन संस्कृतीवर कसा प्रभाव पडतो हे समजेल.
- २) समाज प्रबोधनासाठी वाङ्मयीन संस्कृती कशाप्रकारे कारणीभूत ठरते याचा प्रत्यय येईल.
- ३) वाङ्मयीन संस्कृतीच्या स्वरूपाचे आकलन होईल.
- ४) वाङ्मयीन संस्कृती बदलामध्ये परिणाम करणाऱ्या वेगवेगळ्या घटकांचा अभ्यास करता येईल.

M.A.II, SEM-IV
MAJOR ELECTIVE
तौलनिक साहित्याभ्यास

- १) तौलनिक साहित्याभ्यासातील विविध शोधक्षेत्रांचा परिचय होईल.
- २) तौलनिक साहित्याभ्यास आंतरविद्याशाखीय परिप्रेक्षातून तौलनिक साहित्याभ्यासाचे स्वरूप समजेल.
- ३) जागतिकीकरण, देशीवाद यासंदर्भात तौलनिक साहित्याभ्यासाचे महत्त्व समजेल.
- ४) संस्कृती अभ्यास आणि तौलनिक साहित्याभ्यास यांच्यातील अनुबंध तपासता येईल.